

Involvering i kommuneplanarbeidet

Saksnr. **22/1163**

Journalnr.

Arkiv **L13**

Dato: **25.05.2023**

Innledning

Rakkestad Kommune har i denne rulleringen av kommuneplanen ønsket en bred medvirkning gjennom innbyggere og politikere. Prosessen har pågått gjennom en pandemi som har påvirket prosessen. Rullering av samfunnsdelen og arealdelen har delvis vært en glidende prosess i både utarbeidelse og medvirkning hvor samfunnsdelen ble ferdigstilt først. Administrativt har prosessen blitt ledet av en gruppe bestående av Kommunedirektør, arealplanlegger, økonomisjef, kommunalsjef Areal og Infrastruktur og stabssjef. Denne gruppen har rapportert til formannskapet.

Innbyggerinvolveringen

Innbyggerinvolveringen ble gjennomført i et prosjekt vi kalte for «VÅRT RAKKESTAD», Utklipp fra egen rapport:

Vårt Rakkestad

Rakkestad kommune har invitert bygdas innbyggere til å komme med innspill til Kommuneplanen 2021-2033 gjennom prosjektet «Vårt Rakkestad». Innbyggerinvolveringen bygger på visjonen *Mangfold og samhold*, som beskriver et fellesskap hvor alle har både rett og plikt til å bidra.

Innbyggerne er informert om «Vårt Rakkestad» direkte på sms, på kommunens nettsider, Facebook, lokalavisen og bannere plassert på sentrale steder i bygda (blant annet vaksinesenteret). Det har også gått ut brev til lag og foreninger.

Innspill fra innbyggerne har blitt sendt inn på skjema med forhåndsdefinerte temaer fra planprogrammet, på epost og direkte i samtaler med representanter fra kommunen.

I perioden 01.04 – 15.05.2021 er det kommet inn 1521 innspill fordelt på 434 unike besvarelser. Noen har gitt innspill alene, andre på vegne av flere, noen som større grupper. Det er derfor vanskelig å fastslå hvor mange personer som har engasjert seg i Vårt Rakkestad. Det er grunn til å anslå at antallet ligger opp mot 1.000 innbyggere.

De fleste innspillene er gitt anonymt, mens noen er signert eller sendt på vegne av flere. I den samlede oversikten er alle innspill som er kommet via skjema på kommunens nettsider, presentert som innspill, uavhengig om de kommer fra privatpersoner, grupper, foreninger eller organisasjoner. Innspillene er ikke sortert på kjønn, alder eller andre grupperinger. Dette er gjort for å gi innbyggerne like vilkår i involveringen og den videre bruken av innbyggernes innspill.

Det har vært ønskelig å gjennomføre work-shops i skolene for å gi yngre grupper eierskap til hvordan hjemkommunen skal utvikle seg i tiden fremover. På grunn av begrensninger knyttet til pandemien, er dette ikke gjennomført enda.

Innbyggerne er informert om at innsamlingen av innspill skal benyttes i arbeidet med kommuneplanen. For å unngå misforståelser er det ikke gitt detaljert informasjon om forskjellene på de ulike delene (samfunnsdelen og arealdelen) av kommuneplanarbeidet og at disse omfatter forskjellige frister og behandlingsløp. For innbyggerne er det viktig å få

komme med sine synspunkter/innspill, og at administrasjonen og politikerne leser/lytter til hva de mener.

Innspill som er kommet frem til 15. mai 2021 legges til grunn i det videre arbeidet med Kommuneplanens samfunnsdel. Innspill som kommer inn til «Vårt Rakkestad» etter 15. mai gjøres tilgjengelig for alle på kommunens nettsider, og kan brukes videre av alle som vil utvikle Rakkestadsamfunnet i tiden fremover.

Innbyggernes innspill har stor verdi utover arbeidet med selve Kommuneplanen. Det ligger mange forslag/innspill i materialet som kan benyttes i politisk arbeid og i utviklingsprosjekter som skal gjennomføres i Rakkestad fremover.

Innbyggerdialogen er gjennomført innenfor følgende parameter fra planprogrammet:

- Demografi og levekår
- Rakkestad kommune også som en del av en større region
- Infrastruktur
- Næring
- Bosetting
- Stedsutvikling

Følgende temaer er besvart iht. planprogrammets referanser:

Demografi og levekår

- Seniorer
- Barn
- Ungdom
- Tilpassede behov
- Integrering
- Skole

Næring

- Næringsutvikling
- Matproduksjon
- Handel

Bosetting

- Boligområder
- Flere innbyggere

Stedsutvikling

- Sentrum
- Biblioteket

- Fritid
- Du og kommunen

Rakkestad kommune også som en del av en større region

- Annet

Infrastruktur

- Annet

Hovedtrekk:

«Vårt Rakkestad» har skapt stort engasjement i Rakkestad-samfunnet. Mange har gitt grundige besvarelser som omfatter flere temaer og områder. Materialet er sortert under temaer. Besvarelser som det ikke har vært hensiktsmessig å dele opp, er sortert under «annet».

«Vårt Rakkestad» har lagt vekt å la innbyggerne få uttrykke sine innspill og meninger direkte. Innspillene er derfor ikke sortert som statistisk materiale. Det er opp til hver enkelt som leser materialet å ta med seg innspill videre inn i sitt arbeid med å utvikle Rakkestad fremover.

Til kommuneplanens samfunnsdel er fire områder trukket ut fra materialet som har engasjert mange gjennom «Vårt Rakkestad»:

- **Sentrum**
- **Boligbygging**
- **Næringsliv**
- **Stedsutvikling**

Sentrum

Rakkestad sentrum oppleves som innbyggernes felles møteplass. Det er stort engasjement knyttet til butikkutvalg, tungtrafikk og mulighet for gågate (helt eller delvis).

Sentrumsutvikling omfatter både utfordringer og muligheter. Innbyggerne peker på styrker og svakheter som har utviklingspotensial. Flere ser verdien av å etablere en offentlig møteplass med bibliotek som sentralt element på gateplan i Storgata.

Boligbygging:

Sørbyåsen trekkes frem blant svært mange som et foretrukket utbyggingsområde. Nytt boligfelt ved Os skole og fortsatt satsing på nye boliger i Degernes nevnes også blant flere. Mange skriver at nye boligområder ikke bør legges på dyrket mark. Under temaene boligbygging/flere innbyggere er manglende kollektivtrafikk trukket frem blant svært mange.

Næringsliv:

Mange besvarelser berører næringslivet og rammebetingelser for å drive verdiskapning i Rakkestad. Tilgjengelige tomter, både sentrumsnært og på Rudskogen, er viktig for mange. God infrastruktur (fiber/bredbånd) er helt avgjørende for å drive spredt næring i kommunen. Mange peker på manglende kollektivtilbud som en utfordring for rekrutteringen til næringslivet.

Stedsutvikling

Innspillene knyttet til stedsutvikling er mangfoldige. Området favner svært bredt. Innbyggerne er blant annet opptatt av gode kommunale tjenester, trygghet for barn og unge, bredt fritidstilbud og møteplasser i sentrum. Etterlatt inntrykk ved å lese innspillene er at rakstingene er stolte av kommunen sin og opptatt av at Rakkestad skal fremstå med et godt omdømme.

Oppsummering av prosjektet

Det kan være delte meninger om hvorvidt ulike grupper i lokalsamfunnet gjennom en slik form for innbyggerinvolvering er tilstrekkelig ivaretatt. Prosjektet er gjennomført til prinsippet «likhet for alle». Det vil si at alle har hatt mulighet til å delta, uavhengig av hvem de er eller hvilke interesser de representerer.

Engasjementet rundt «Vårt Rakkestad» har vært stort. Mye større enn vi la til grunn da prosjektet startet. Etter det vi har funnet av informasjon om innbyggerinvolvering i kommuneplanprosesser andre steder, kan det virke som at det massive engasjementet rakstingene har bidratt med på seks uker, står i særklasse.

I all informasjon/kommunikasjon om «Vårt Rakkestad» er det lagt til grunn at alle innspill skal bli lest og vurdert. Vi håper innspillene fra bygdas innbyggere gir et godt grunnlag for administrasjonen i arbeidet med kommuneplanen, og at innspillene danner grunnlag for politiske diskusjoner og prioriteringer i tiden fremover.

Husk at innbyggernes innspill speiler mangfold, ulike holdninger, interesser og bakgrunn. Bak de mange innspillene ligger det både kjærlighet og frustrasjon. Alt handler om innbyggernes felles ønske om å leve livene sine på et sted hvor vi bygger videre på det beste, og blir bedre på det som ikke er godt nok.

Carsten Lier, koordinator

«Vårt Rakkestad»

Rakkestad 19.05.2021

Næringsrådet

Rakkestad Næringsråd har vært invitert inn i prosessen gjennom høringer, informasjon og sparring om fremtidig behov.

Barnetråkk

Det ble valgt å involvere ungdom og barn gjennom et prosjekt med utgangspunkt i barnetråkkregistrering med registrering av oppholdssteder og opplevelsen av disse i tillegg til tråkkregistreringen. Sweco AS ble engasjert for gjennomføring av denne. Undersøkelsen ble gjennomført på 4-7 trinn på alle tre barneskolene og på 9. trinn på ungdomskolen.

Oppsummert så ønskes det bedre belysning, bedre gang- og sykkelvegsløsninger, støyskjerming og å bygge videre på det fritidstilbudet vi har sammen med de grønne områdene i sentrum.

SWOT

Det ble gjennomført workshop til kommuneplan i form av en styrke-, svakhet-, mulighet- og trusselanalyse på temaene:

- Rakkestad som samfunn
- Rakkestad som organisasjon

Workshopen ble gjennomført på enhetsledernivå i kommunens organisasjon.

Politisk

Formannskapet har fungert som styringsgruppe for planarbeidet. Det er gjennomført hyppige møter med avklaringer og orienteringer gjennom hele arbeidsperioden.

I oppstartsperioden ble det avholdt temamøter i form av workshoper i grupper for kommunestyret.

I alle råd og utvalg er det avholdt flere infomøter med oppfølgende møter for innspill.

Oppsummering:

Planprosessen har vært en prosess som har tatt lang tid fra planprogram via samfunnsdel til en ferdig arealplan. Involvering har vært gjennomført på mange nivåer over lang tid, noe som er en utfordring i seg selv. Gjennom prosjektet «Vårt Rakkestad», i tillegg til de innspill som er kommet etter annonser, fikk vi mange og gode innspill til så vel samfunnsdelen som arealdelen. Antallet tilbakemeldinger til planarbeidet i disse prosessene gir oss en pekepinn på at planarbeidet har nådd ut.

Igjennom involveringsprosessene oppsummert over er det kommet frem mange gode innspill, tanker og ideer som er videreformidlet til det ferdige planproduktet.

I en kommuneplanprosess med alle de rammer og formalia som den skal følge, vil ikke alle innspill være å kjenne igjen direkte. Alle innspill er likevel lest, vurdert og tatt med videre. Sammen former de det endelige produktet innenfor rammene av lover, forskrifter, retningslinjer og veiledere.

Planprosessen har vært en prosess med ganske stor grad av involvering som har gitt et planforslag som det kan enes om er en rett vei for Rakkestad Kommune mot 2034.